

EUROPE DIRECT
České Budějovice

JSME VAŠE DVEŘE DO EVROPY

VNÍMÁNÍ EVROPSKÉ UNIE OBČANY JIHOČESKÉHO KRAJE

Výsledky veřejného průzkumu 2023

Resumé

Vyhodnocení a grafické znázornění odpovědí respondentů na některá palčivá témata týkající se Evropské unie, na základě průzkumu konaného v listopadu a prosinci 2023

Obsah

1. Úvod	3
2. Metodika	4
3. Zjištěné výsledky	5
3.1. Struktura respondentů na základě pohlaví, věku a vzdělání	5
3.2. Výhody a nevýhody členství ČR v EU	7
3.3. Vztah občanů ČR k EU	9
3.4. Přijetí jednotné měny euro v České republice	11
3.5. Zákaz prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035	13
3.7. Prohlubující se evropská integrace do právních systémů členských států	17
3.8. Znovuzavedení hraničních kontrol z důvodu zamezení přílivu dalších migrantů do zemí EU	19
3.9. Nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům	21
3.10. Humanitární pomoc Ukrajině	23
3.11. Humanitární pomoc Izraeli	25
3.12. Volby do Evropského parlamentu	27
4 Závěr	29

1. Úvod

Evropská unie, si klade za svůj cíl zlepšit spolupráci nejen mezi státy, ale i mezi regiony jednotlivých států. K dosažení tohoto cíle jsou vynakládány nemalé finanční prostředky vyčleněné ve strukturálních fondech Evropské unie. Z těchto fondů je následně možné skrze jednotlivé operační programy čerpat finanční prostředky na podporu některých projektů tak, aby tohoto a dalších cílů bylo dosaženo, jednotlivé regiony byly konkurenceschopné a těžily právě ze svých předností. Ostatně na této myšlence je postaveno i základní heslo Evropské unie – jednotná v rozmanitosti. Evropská unie však nemá pouze tento cíl, snaží se naplňovat i spoustu dalších, dílčích cílů. Musí řešit globální problémy týkající se Evropské unie jak přímo, tak i nepřímo.

Veřejný průzkum konaný v listopadu/prosinci roku 2023 cílil na některá „palčivá“, kontroverznější či sporná témata, týkající se Evropské unie a zároveň se snažil zachytit jaké postoje, či názory na tato témata mají občané Jihočeského kraje. Probíraná témata se týkala zejména okruhů jako: obecné názory na Evropskou unii, měnové politiky EU, Green Dealu a životního prostředí, migrační politika či reakce Evropské unie na ruskou válku na Ukrajině, válku v Izraeli a volby do Evropského parlamentu 2024. Tyto postoje jednotlivých respondentů byly analyzovány a následně jsou prezentovány na jednotlivých grafech.

2. Metodika

Na základě současného dění byla vybrána témata, o kterých panuje důvodné podezření, že by se mohla jevit veřejnosti jako kontroverzní. Konkrétně se jednalo o témata:

- Obecný názor na EU
- Jednotná měna euro
- Green Deal a ochrana životního prostředí
- Energetika
- Migrační politika
- Nařízení EU o digitálních službách
- Reakce Evropské unie na ruskou válku na Ukrajině a válku v Izraeli
- Volby do Evropského parlamentu 2024

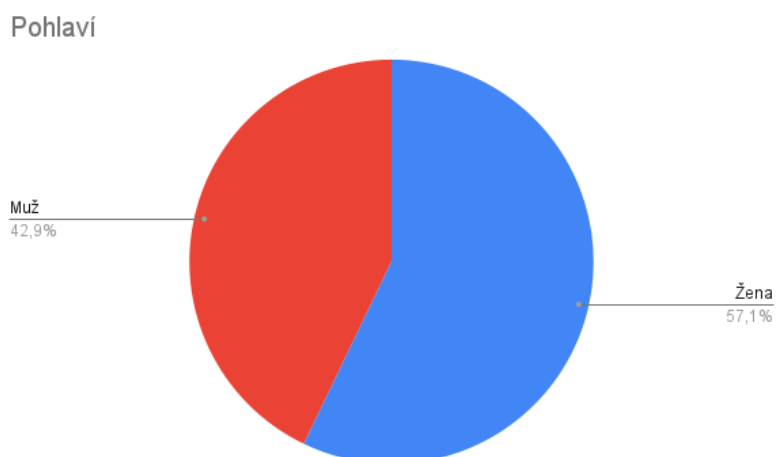
Dle takto stanovených témat byl sestaven dotazník, který klade otázky tak, aby bylo možné zjistit postoje a názory respondentů k daným tématům. Celkem bylo osloveno 84 náhodně vybraných respondentů z Jihočeského kraje, starších 18let tak, aby byla dodržena dostatečná reprezentativnost dotazníku. Respondenti byly oslovováni na veletrhu Vzdělání a řemeslo, prostřednictvím měsíčního zpravodaje EUROPE DIRECT České Budějovice, sociálních sítí a dotazník měli možnost vyplnit také účastníci vzdělávacích kurzů v Zařízení pro vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisku služeb školám (ZVaS).

Ke sběru odpovědí byla využita aplikace Google Forms a zjištěné výsledky byly dále analyzovány v aplikacích Microsoft Excel. Jejich grafické znázornění je prezentováno v následující kapitole vždy tak, jak respondenti odpovídali na jednotlivé položené otázky.

3. Zjištěné výsledky

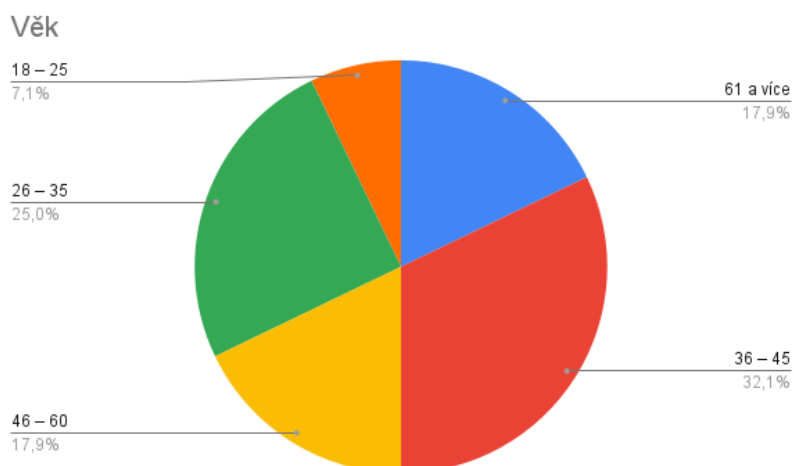
3.1. Struktura respondentů na základě pohlaví, věku a vzdělání

Graf 1: Zastoupení mužů a žen v dotazníku

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 2: Věková struktura respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3: Vzdělanostní struktura respondentů

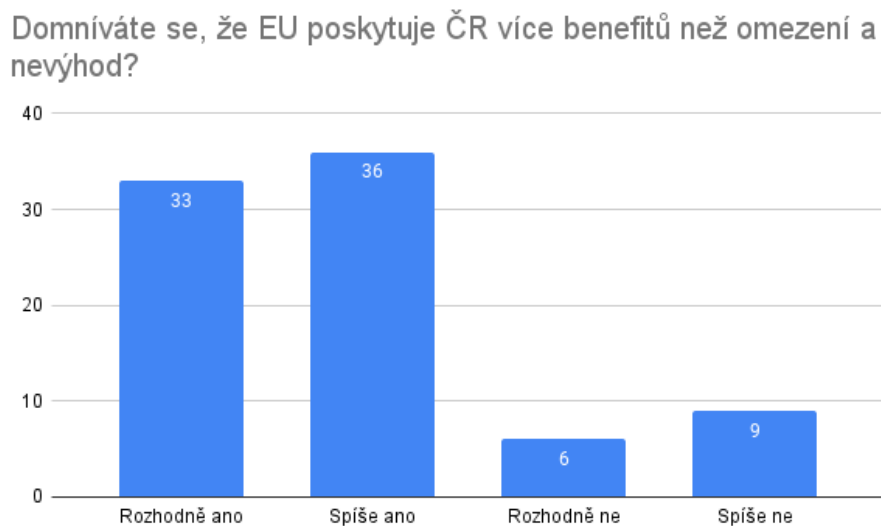

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výše uvedených grafů lze vidět, že více respondentů jsou ženy (57,1%), věková struktura je rovnoměrně rozložena, přičemž je největší skupina respondentů ve věku od 36 do 45 let (32,1%). Dále pak dle vzdělání jsou tři čtvrtiny respondentů vysokoškolsky vzdělaných a dále je v dotazníkovém šetření zastoupena skupina středoškolsky vzdělaných respondentů s maturitou.

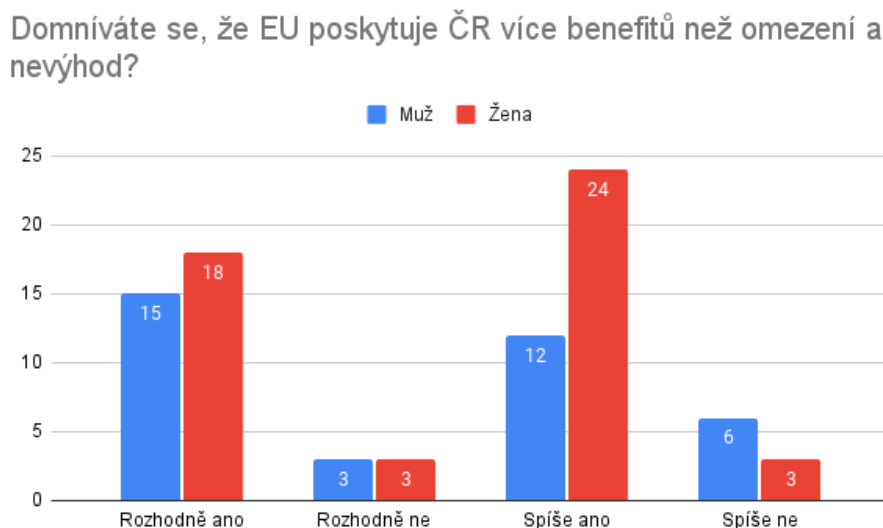
3.2. Výhody a nevýhody členství ČR v EU

Graf 4: Názor na EU ohledně poskytování více benefitů než omezení a nevýhod celkem

Zdroj: vlastní zpracování

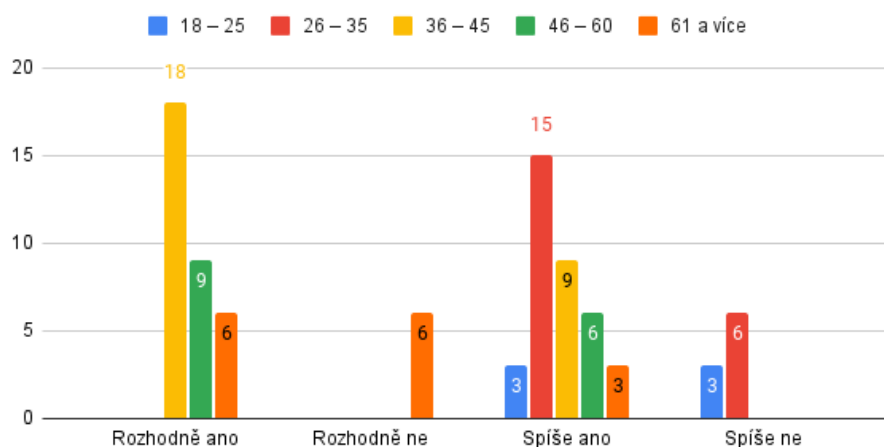
Graf 5: Názor na EU ohledně poskytování více benefitů než omezení a nevýhod, dle pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6: Názor na EU ohledně poskytování více benefitů než omezení a nevýhod, dle věku

Domníváte se, že EU poskytuje ČR více benefitů než omezení a nevýhod?

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 7: Názor na EU ohledně poskytování více benefitů než omezení a nevýhod, na základě vzdělání

Domníváte se, že EU poskytuje ČR více benefitů než omezení a nevýhod?

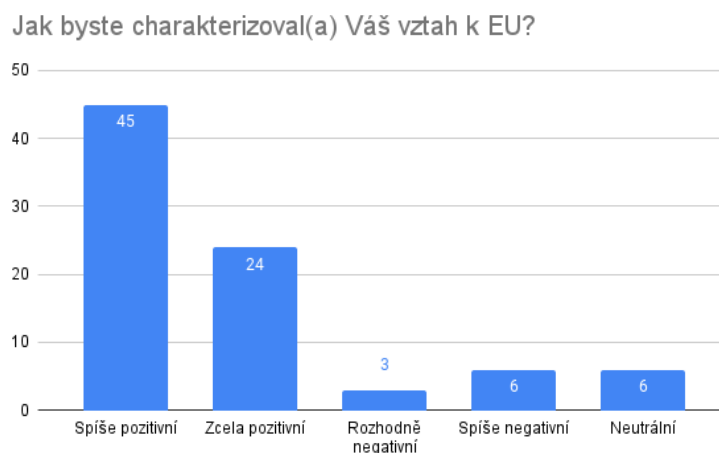

Zdroj: vlastní zpracování

Na otázku zda Evropská unie poskytuje České republice více výhod než omezení a nevýhod byly dosti jednoznačné odpovědi. Většina respondentů se shoduje na odpovědi rozhodně ano (33 respondentů) a spíše ano (36 respondentů). Negativní odpovědi jsou prezentovány spíše sporadicky (rozhodně ne – 6 respondentů, spíše ne – 9 respondentů) a odůvodněny byly většinou tím, že benefity respondenti osobně nevnímají.

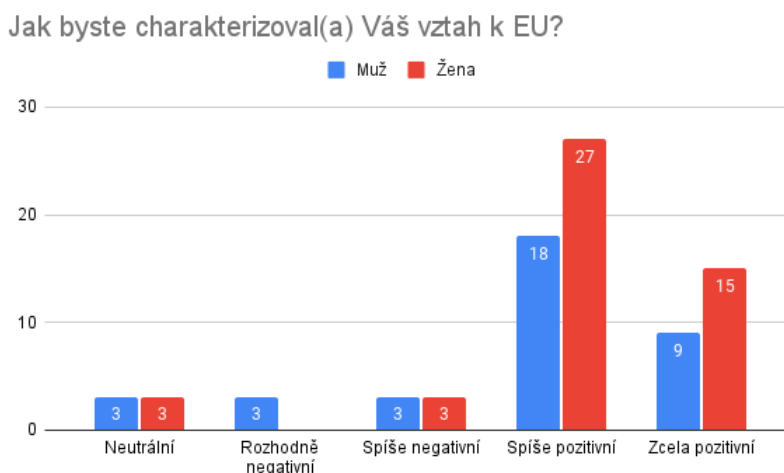
3.3. Vztah občanů ČR k EU

Graf 8: Vztah k EU celkem

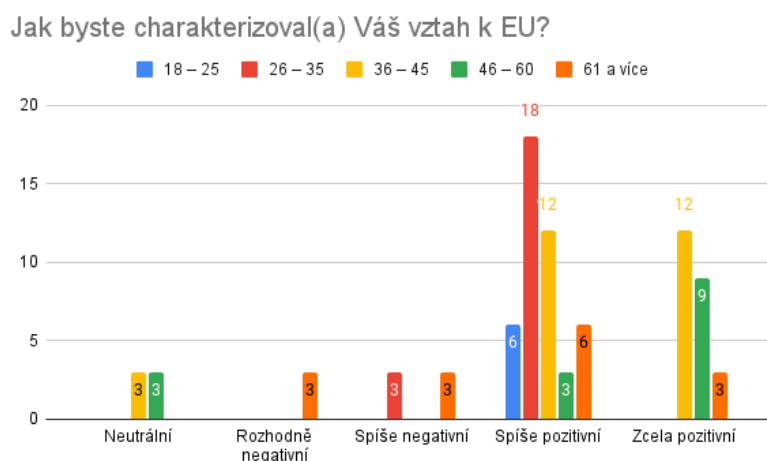
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 9: Vztah k EU dle pohlaví

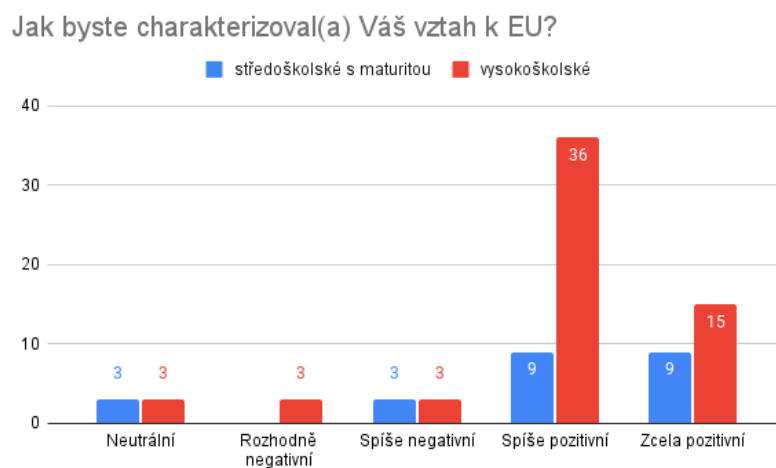
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 10: Vztah k EU dle věku

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 11: Vztah k EU nazákladě vzdělání

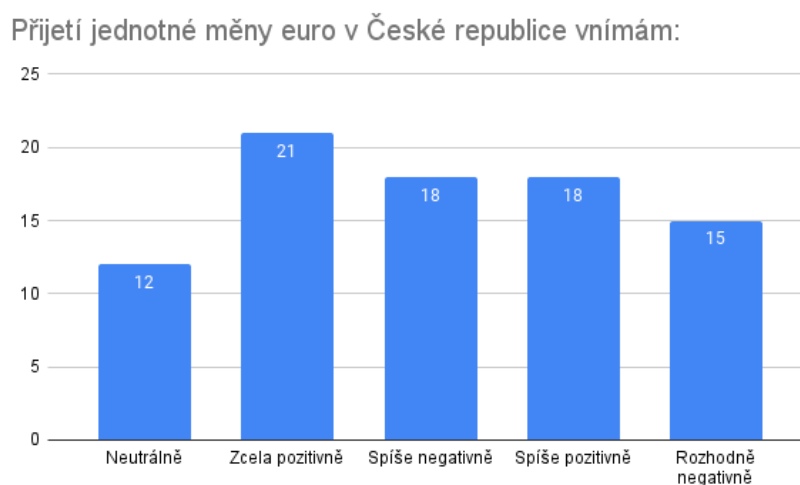

Zdroj: vlastní zpracování

U otázky „Jak byste charakterizoval/a Váš vztah k EU?“ se nejčastěji objevovala odpověď buď zcela pozitivní či spíše pozitivní, a můžeme i konstatovat, že věk, pohlaví či vzdělání u této odpovědi nehráli důležitou roli.

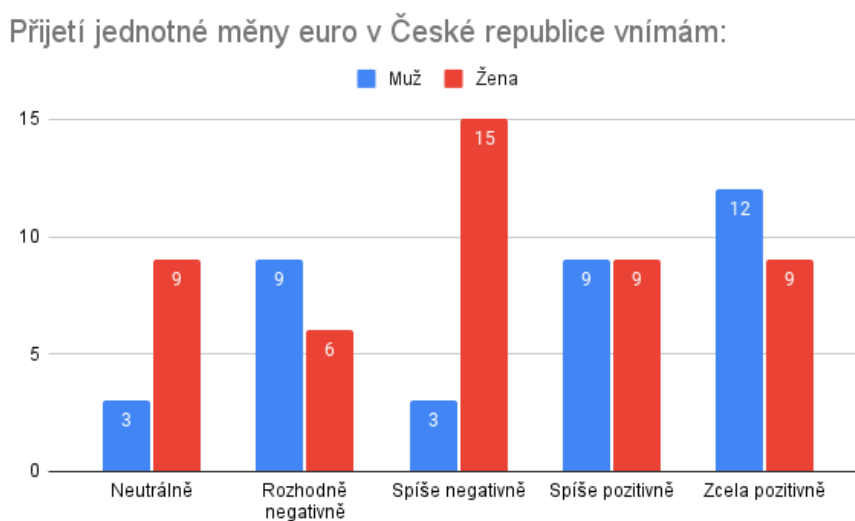
3.4. Přijetí jednotné měny euro v České republice

Graf 12: Postoj k přijetí jednotné měny euro celkem

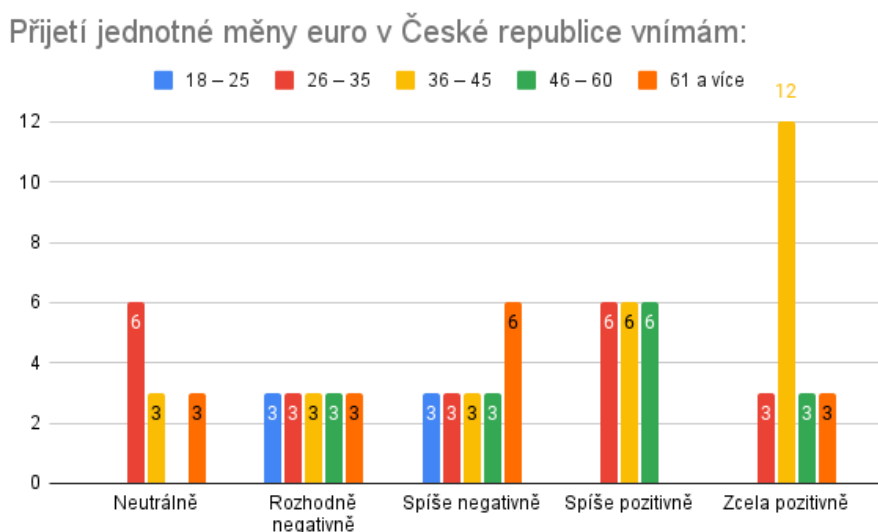
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 13: Postoj k přijetí jednotné měny euro dle pohlaví

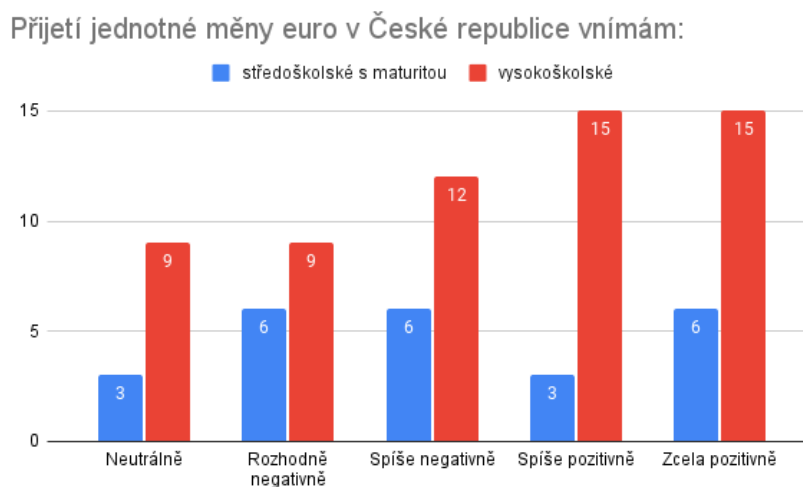
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 14: Postoj k přijetí jednotné měny euro dle věku

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 15: na základě vzdělání

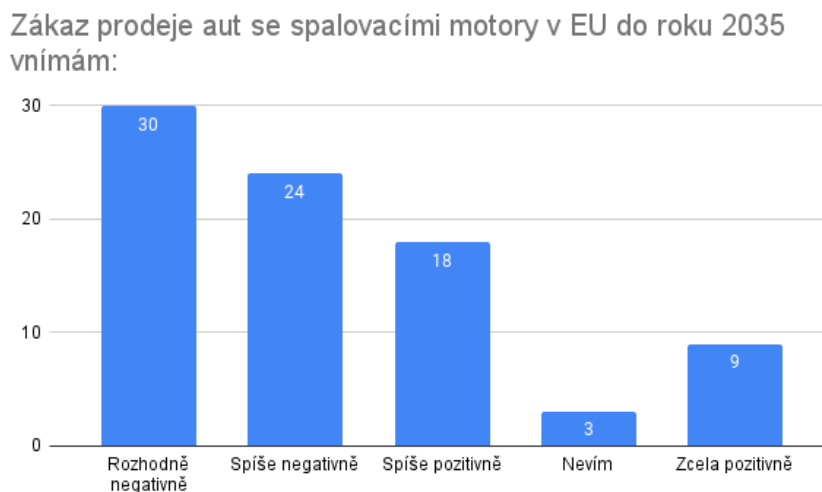

Zdroj: vlastní zpracování

U otázky eura v České republice se setkáváme s velmi rozlišnými odpověďmi. Ačkoli 39 respondentů se staví k euru pozitivně (zcela pozitivně - 21, spíše pozitivně - 18), tak 33 respondentů se staví k přijetí eura negativně (zcela negativně - 15, spíše negativně - 18). Na celkovém výsledku nelze opomenout i počet 12 respondentů, kteří na přijetí eura nemají žádný názor. Za zmínku stojí rozšířené odpovědi respondentů. U pozitivně naladěných respondentů se nejčastěji objevovali odpovědi jako: lepší stabilita měny, levnější a snazší mezinárodní obchod. U negativně laděných respondentů se naopak objevovali odpovědi typu: zdražení zboží a služeb, nemožnost regulace prostřednictvím ČNB.

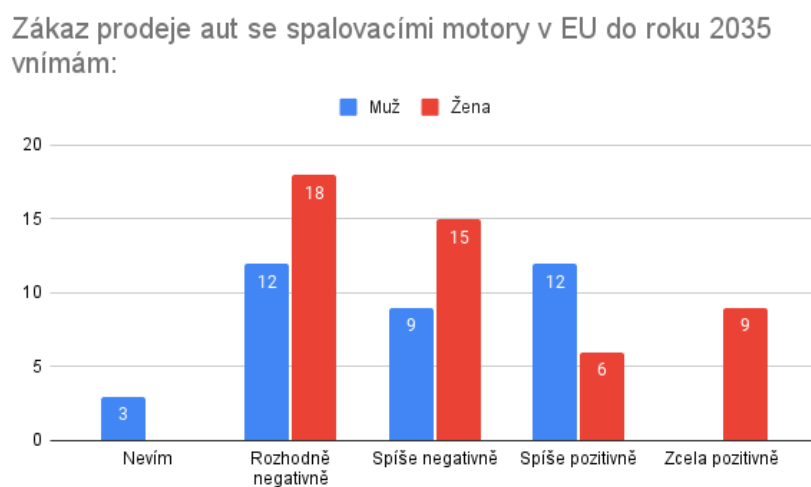
3.5. Zákaz prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035

Graf 16: Postoj k zákazu prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035 celkem

Zdroj: vlastní zpracování

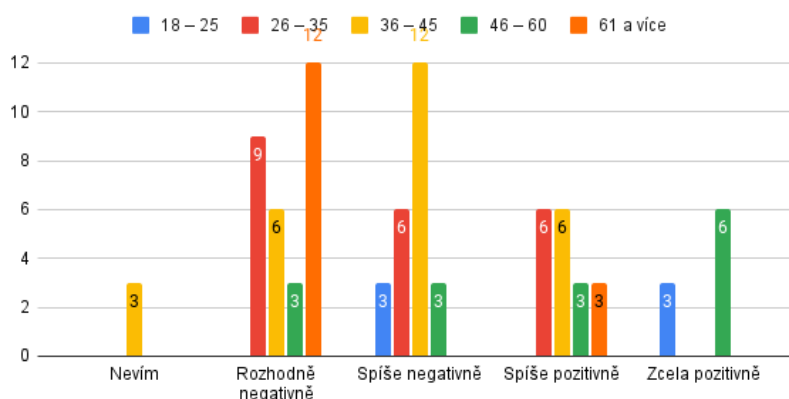
Graf 17: Postoj k zákazu prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035 dle pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 18: Postoj k zákazu prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035 dle věku

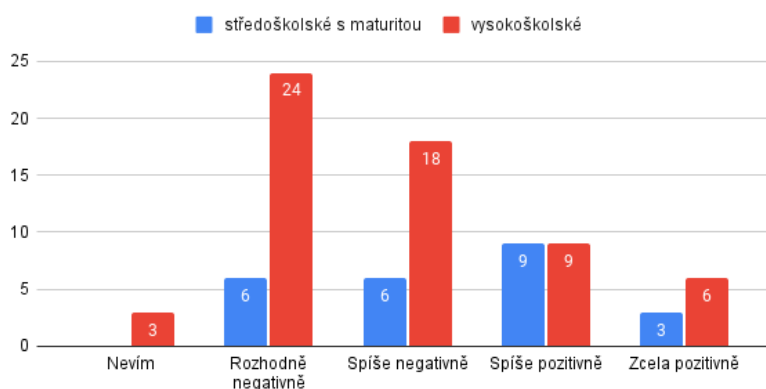
Zákaz prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035 vnímám:

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 19: Postoj k zákazu prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035 na základě vzdělání

Zákaz prodeje aut se spalovacími motory v EU do roku 2035 vnímám:

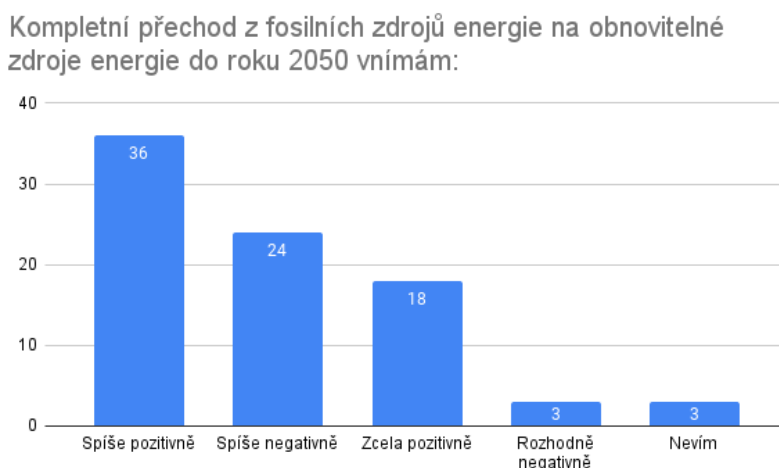

Zdroj: vlastní zpracování

U postoje respondentů k zákazu prodeje aut se spalovacími motory do roku 2035 se setkáváme se spíše negativním přístupem k této problematice, a to nejčastěji mezi respondenty od 26 do 45 let. Ti respondenti, kteří uváděli, že jsou k tomuto zákazu spíše či zcela negativně nakloněni, zmiňovali mezi důvody nejčastěji nedostatečnou infrastrukturu či vysoké pořizovací náklady. Mezi respondenty s pozitivním přístupem k této problematice se nejčastěji objevoval pozitivní dopad na životní prostředí.

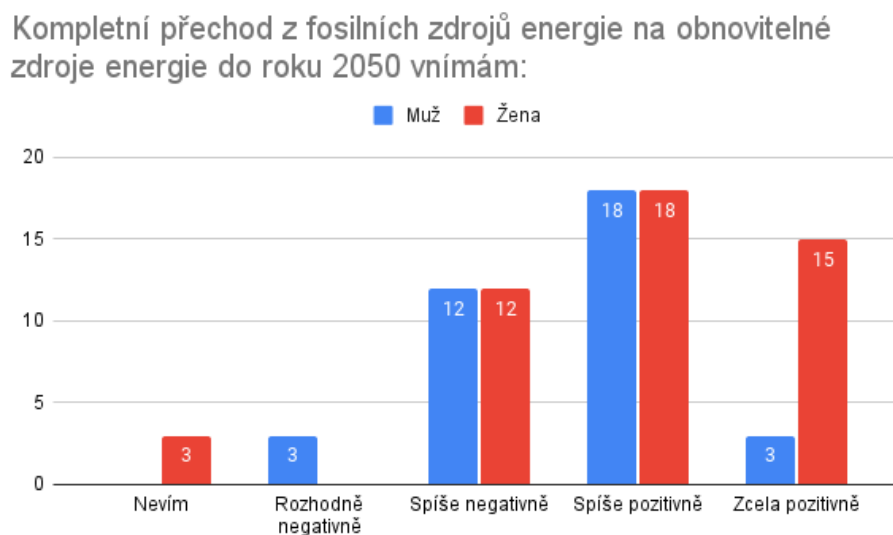
3.6. Kompletní přechod z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050

Graf 20: Postoj ke kompletnímu přechodu z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050 celkem

Zdroj: vlastní zpracování

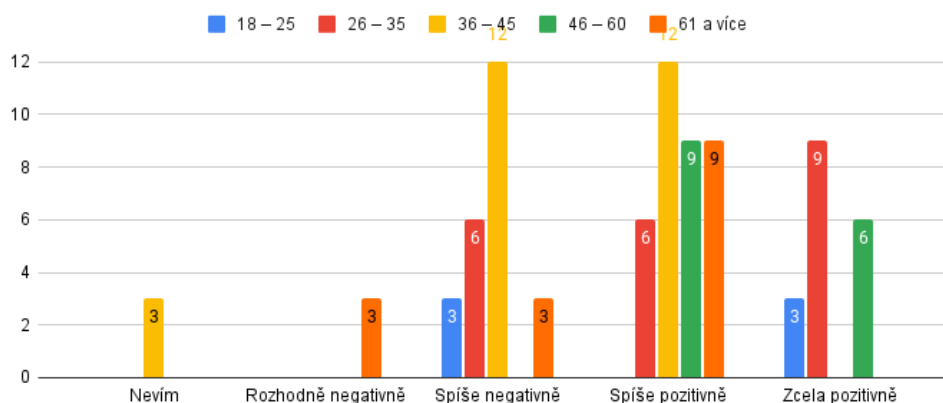
Graf 21: Postoj ke kompletnímu přechodu z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050 dle pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 22: Postoj ke kompletnímu přechodu z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050 dle věku

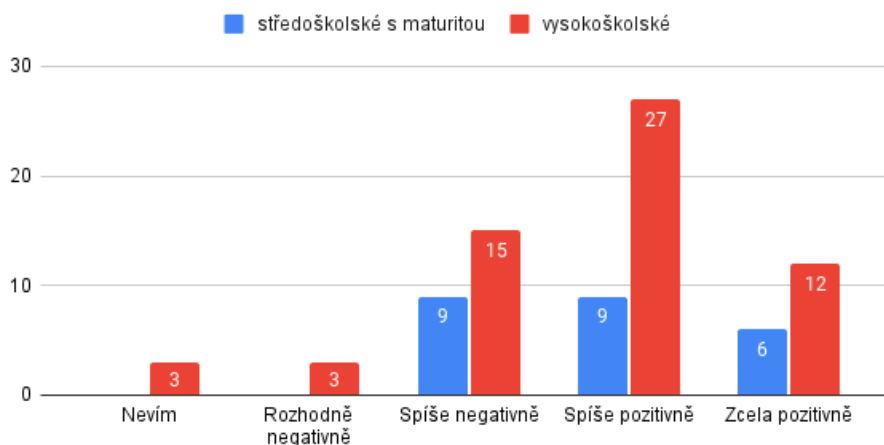
Kompletní přechod z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050 vnímám:

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 23: Postoj ke kompletnímu přechodu z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050 na základě vzdělání

Kompletní přechod z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050 vnímám:

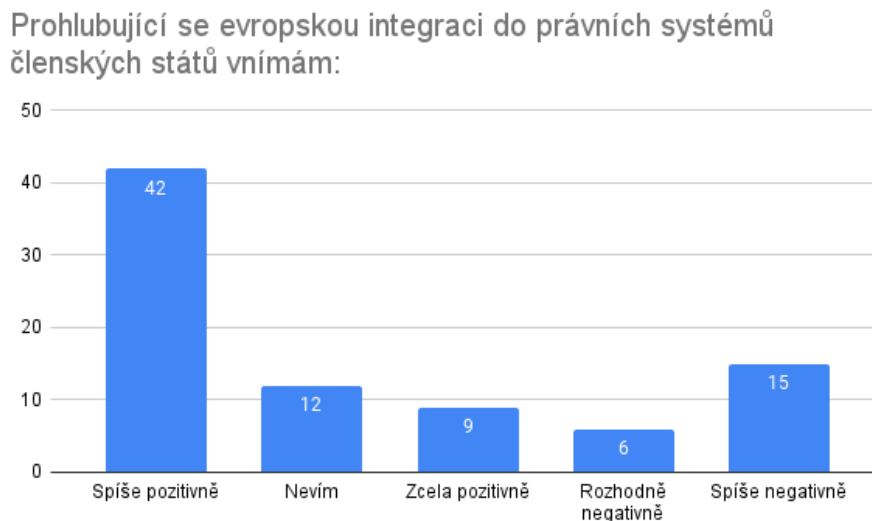

Zdroj: vlastní zpracování

Kompletní přechod z fosilních zdrojů energie na obnovitelné zdroje energie do roku 2050 je vnímán především pozitivně, avšak i u této otázky jsme se setkali s negativními odpověďmi. Ti, kteří odpovídali negativně, tak dle jejich slov si většinou tento přechod nedokáží technicky představit. U pozitivních odpovědí jsme se setkali většinou se zlepšením životního prostředí.

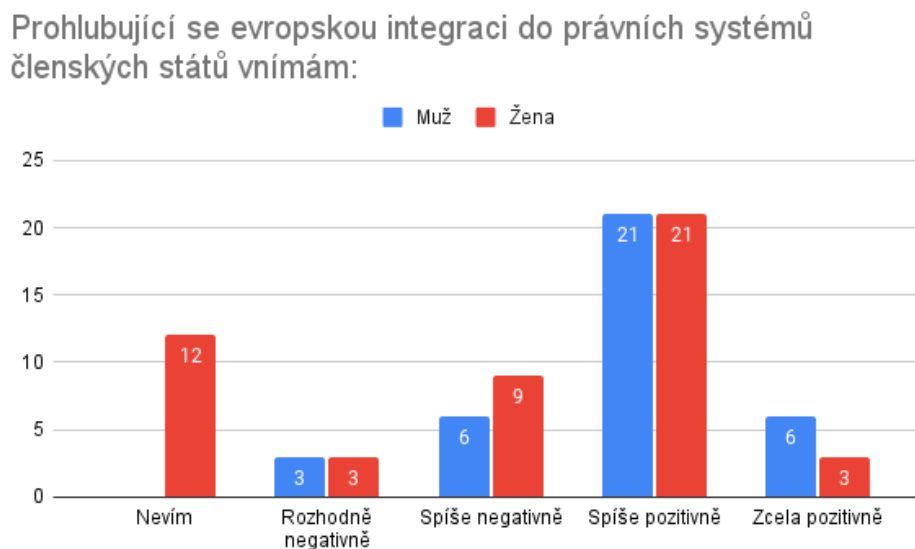
3.7. Prohlubující se evropská integrace do právních systémů členských států

Graf 24: Postoj k prohlubující se evropské integraci do právních systémů členských států

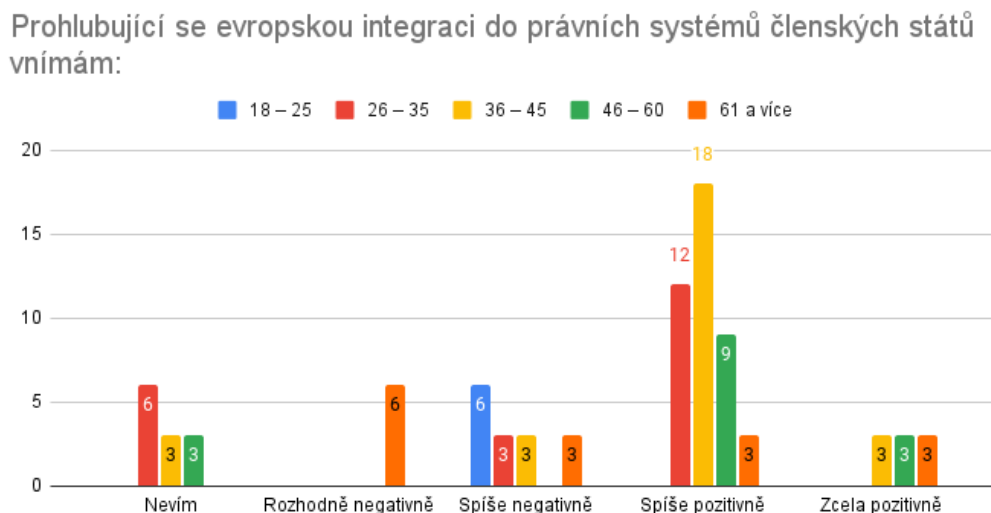
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 25: Postoj k prohlubující se evropské integraci do právních systémů členských států

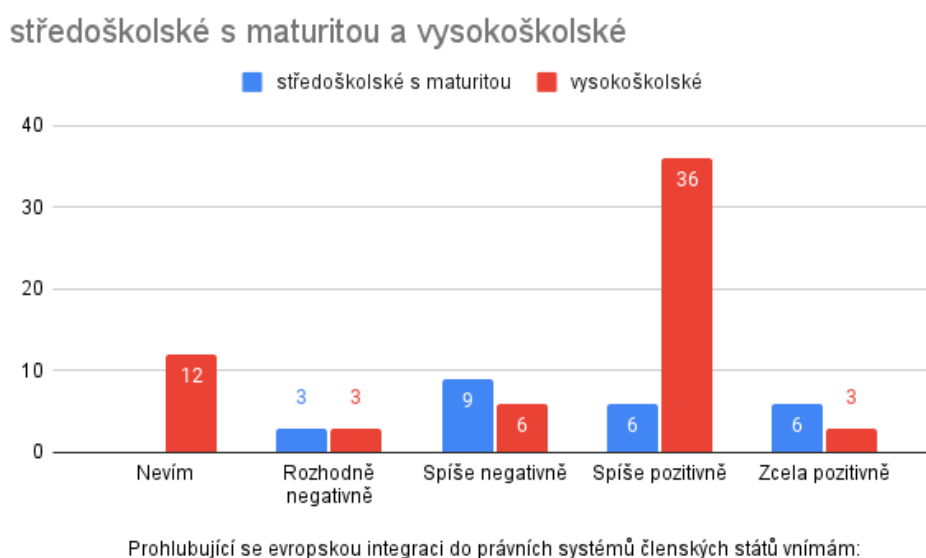
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 26: Postoj k prohlubující se evropské integraci do právních systémů členských států dle věku

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 27: Postoj k prohlubující se evropské integraci do právních systémů členských států na základě vzdělání

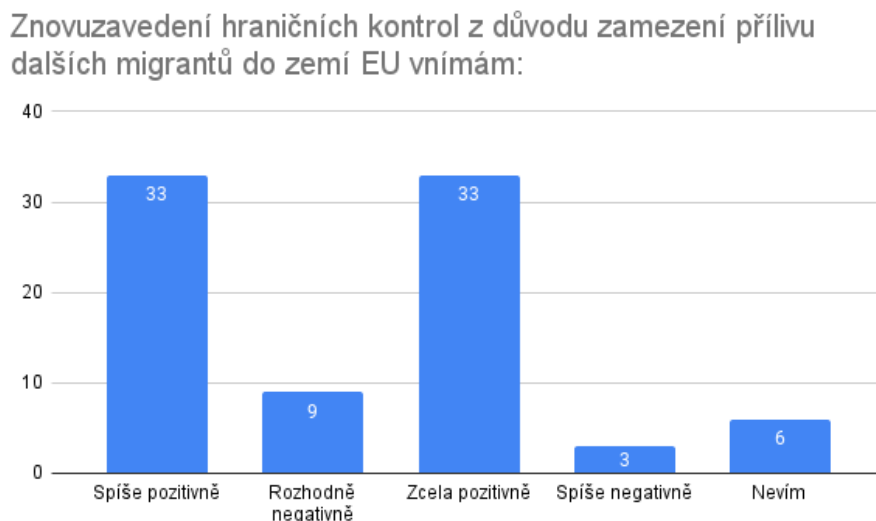

Zdroj: vlastní zpracování

Postoj k prohlubující se evropské integraci do právních systémů členských států, je vnímán našimi respondenty spíše pozitivně. Mezi důvody patřil hlavně názor, že členské státy by měli být provázány jednotným systémem, aby bylo jasné, co platí v jednom státě, platí i jinde.

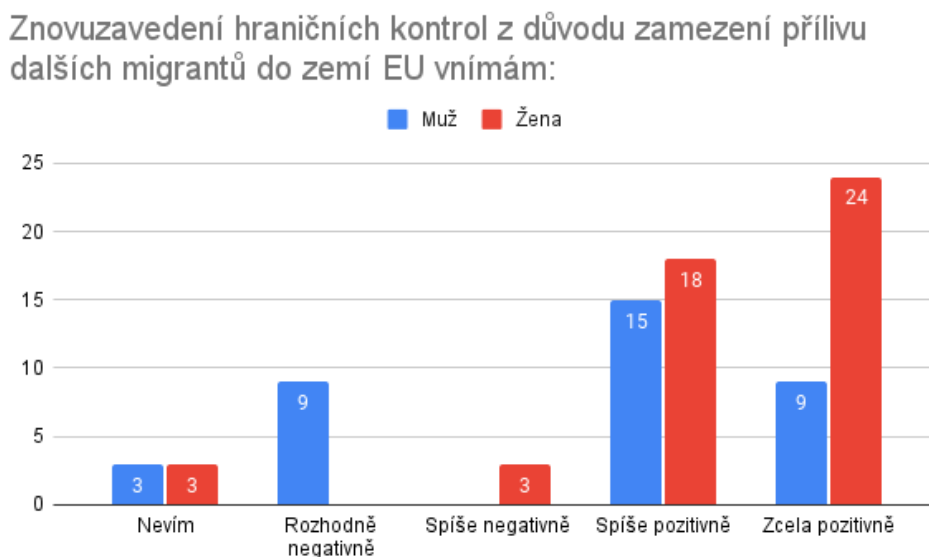
3.8. Znovuzavedení hraničních kontrol z důvodu zamezení přílivu dalších migrantů do zemí EU

Graf 28: Postoj k znovuzavedení hraničních kontrol z důvodu zamezení přílivu dalších migrantů do zemí EU celkem

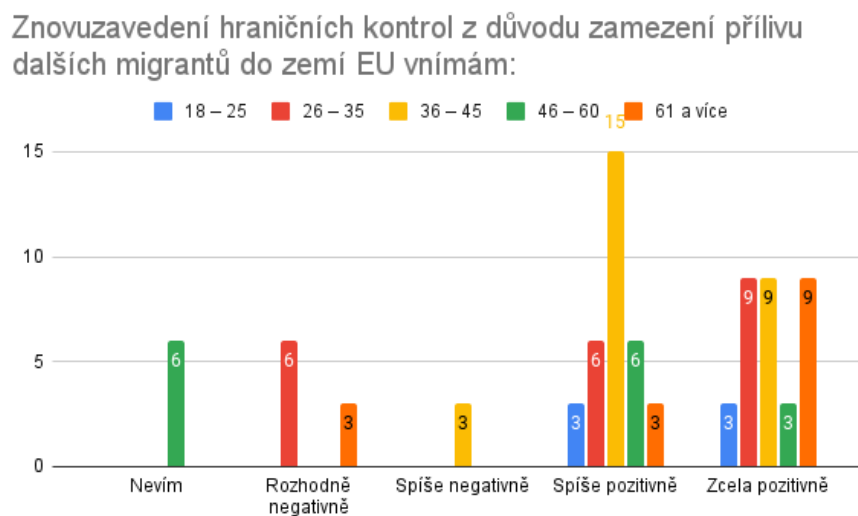
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 29: Postoj k znovuzavedení hraničních kontrol z důvodu zamezení přílivu dalších migrantů do zemí EU dle pohlaví

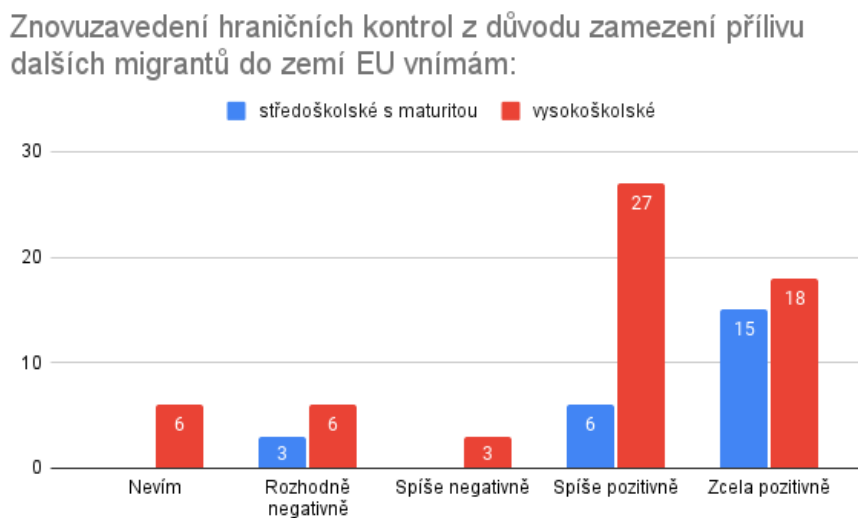
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 30: Postoj k znovuzavedení hraničních kontrol z důvodu zamezení přílivu dalších migrantů do zemí EU dle věku

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 31: Postoj k znovuzavedení hraničních kontrol z důvodu zamezení přílivu dalších migrantů do zemí EU na základě vzdělání

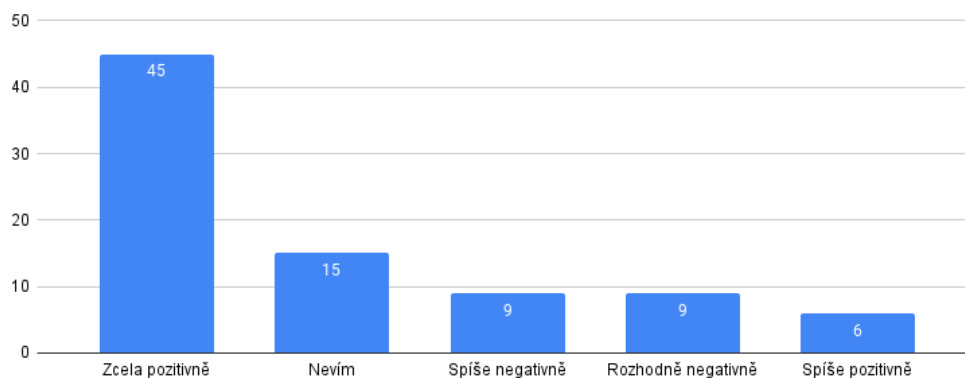
Zdroj: vlastní zpracování

Ačkoli je i pro řadu našich respondentů přínosné mít otevřené hranice, tak naopak pro řadu z nich by bylo pro lepší pocit bezpečí např. zavedení namátkových kontrol na hranicích.

3.9. Nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům

Graf 32: Postoj k nařízení EU o digitálních službách (DSA)

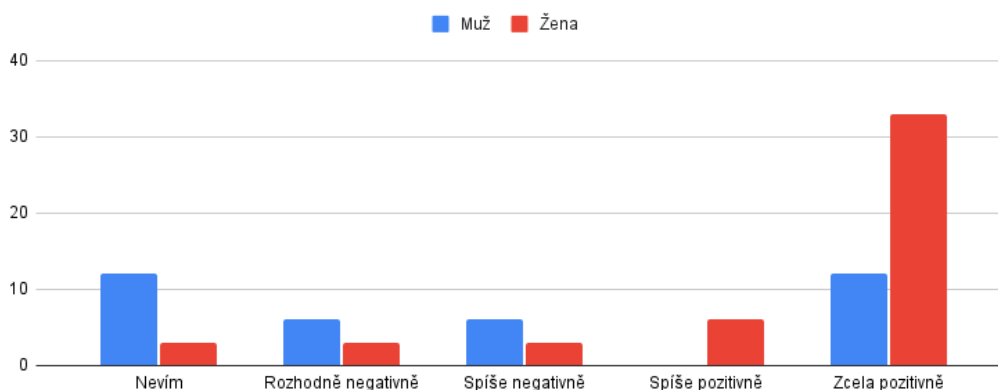
Nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám povinnost důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům vnímám:

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 33: Postoj k nařízení EU o digitálních službách (DSA) dle pohlaví

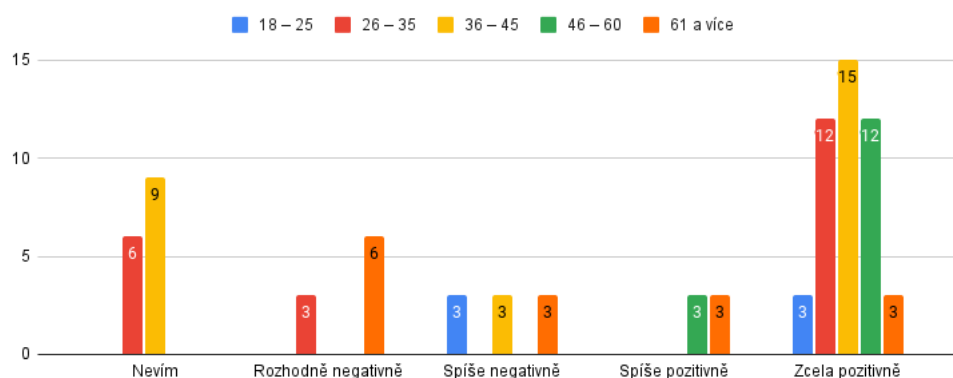
Nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám povinnost důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům vnímám:

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 34: Postoj k nařízení EU o digitálních službách (DSA) dle věku

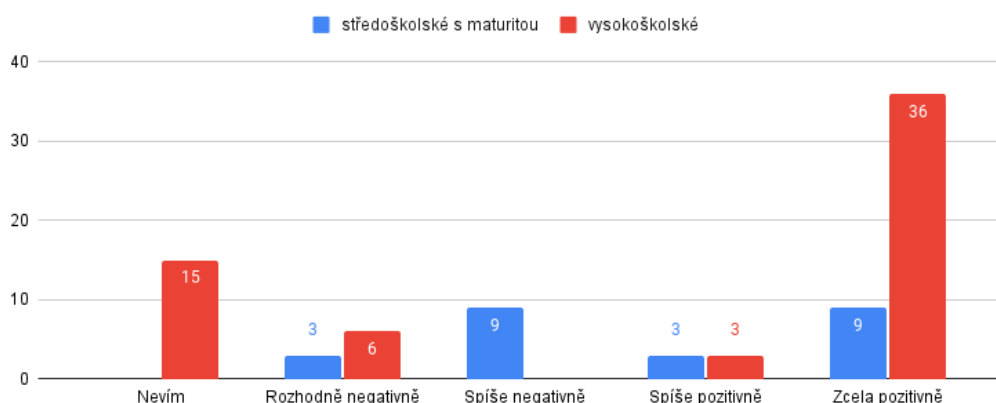
Nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám povinnost důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům vnímám:

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 35: Postoj k nařízení EU o digitálních službách (DSA) na základě vzdělání

Nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám povinnost důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům vnímám:

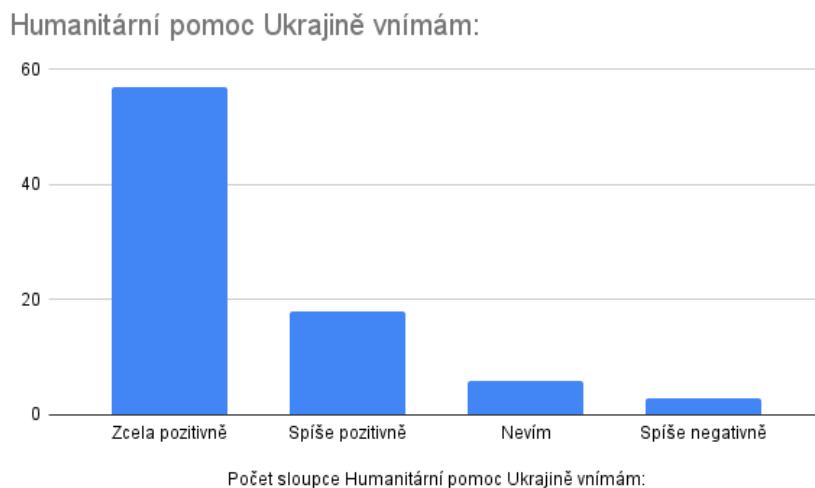

Zdroj: vlastní zpracování

Postoj k nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám povinnost důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům je dle našich respondentů vnímáno většinou pozitivně.

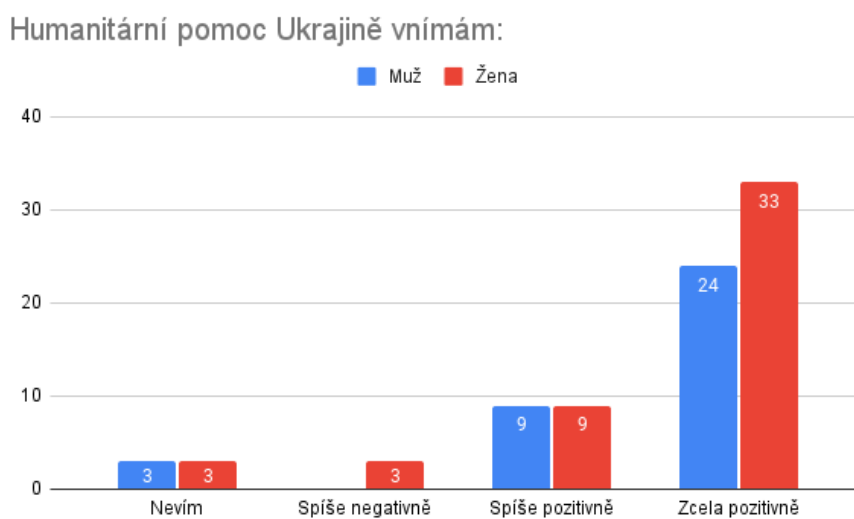
3.10. Humanitární pomoc Ukrajině

Graf 36: Postoj na poskytování humanitární pomoci Ukrajině celkem

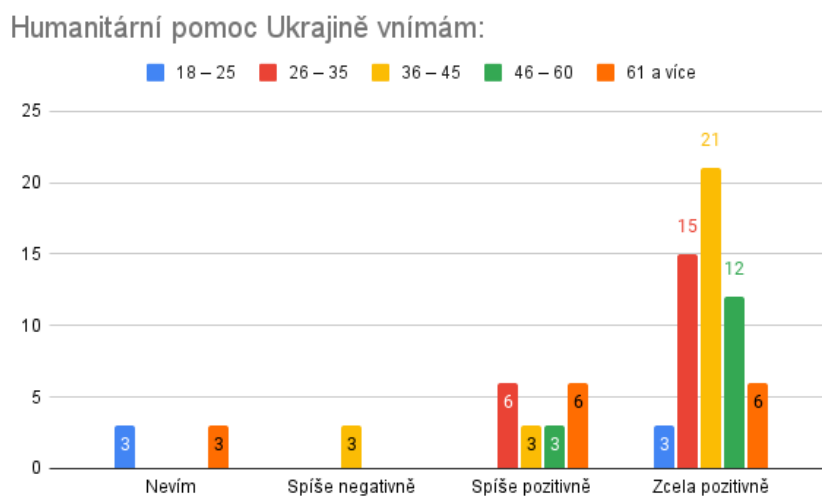
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 37: Postoj na poskytování humanitární pomoci Ukrajině dle pohlaví

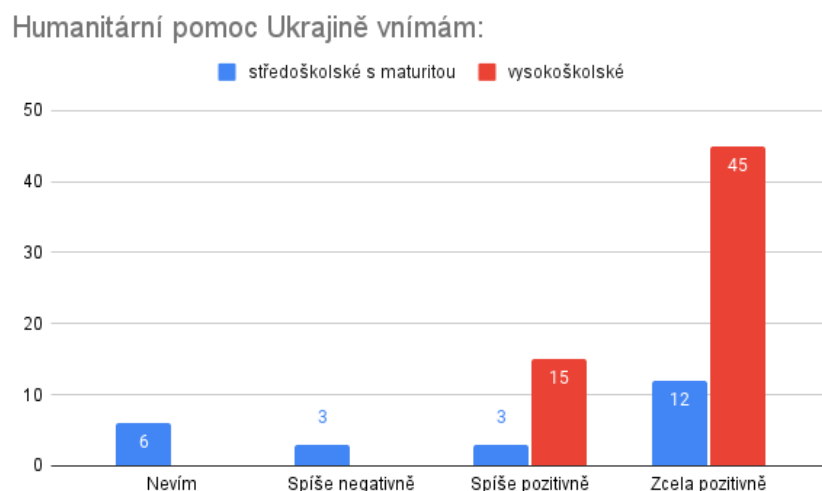
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 38: Postoj na poskytování humanitární pomoci Ukrajině dle věku

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 39: Postoj na poskytování humanitární pomoci Ukrajině na základě vzdělání

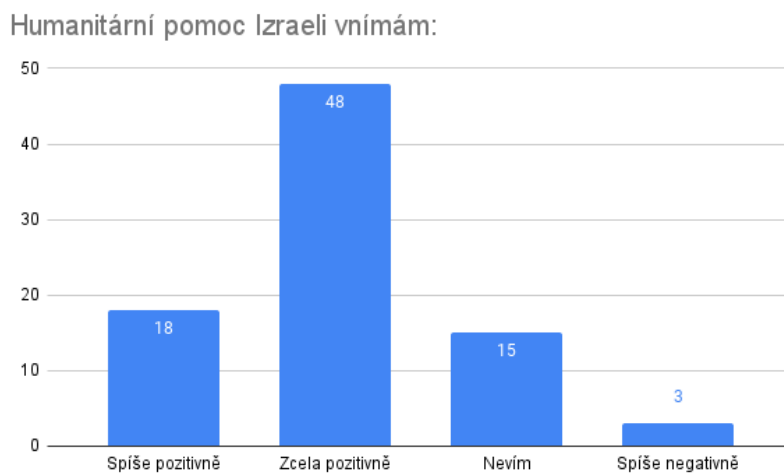

Zdroj: vlastní zpracování

Humanitární pomoc Ukrajině vnímá většina respondentů velice pozitivně. Dle slov jednoho z respondentů „Každému, kdo je v nesnázích, se má pomáhat. Co kdybychom byli napadeni my, také bychom přivítali jakoukoli pomoc z venčí.“, tudíž je nutné Ukrajinu podporovat až do konce války.

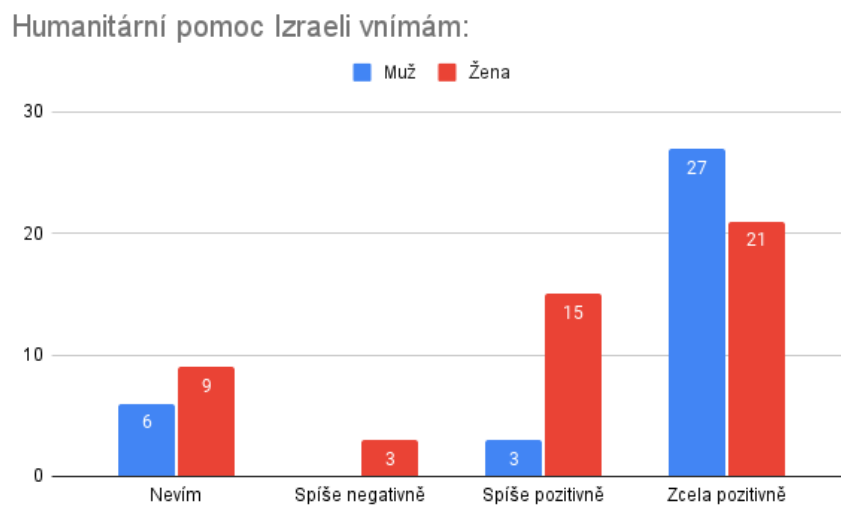
3.11. Humanitární pomoc Izraeli

Graf 36: Postoj na poskytování humanitární pomoci Izraeli celkem

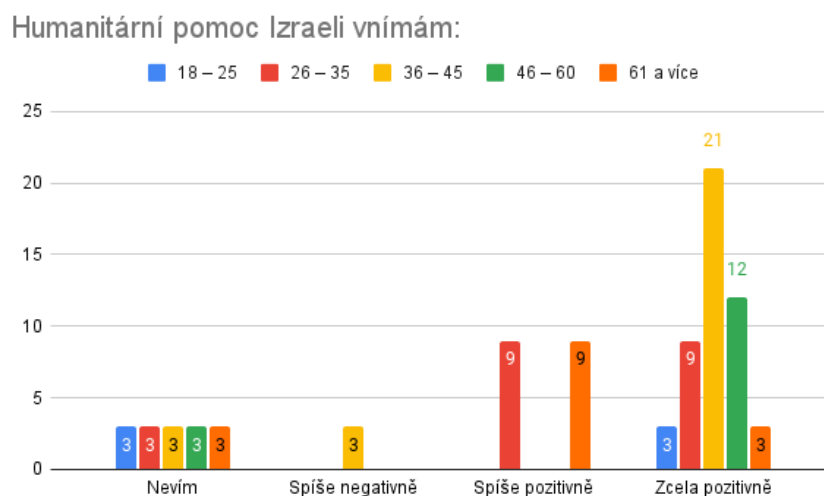
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 37: Postoj na poskytování humanitární pomoci Izraeli dle pohlaví

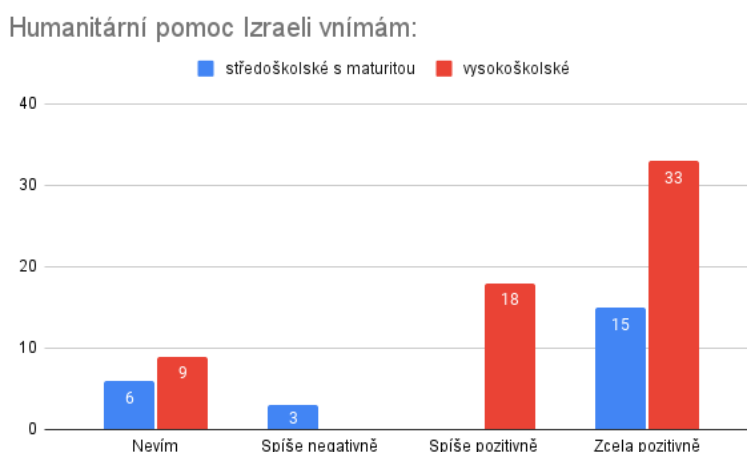
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 38: Postoj na poskytování humanitární pomoci Izraeli dle věku

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 39: Postoj na poskytování humanitární pomoci Izraeli na základě vzdělání

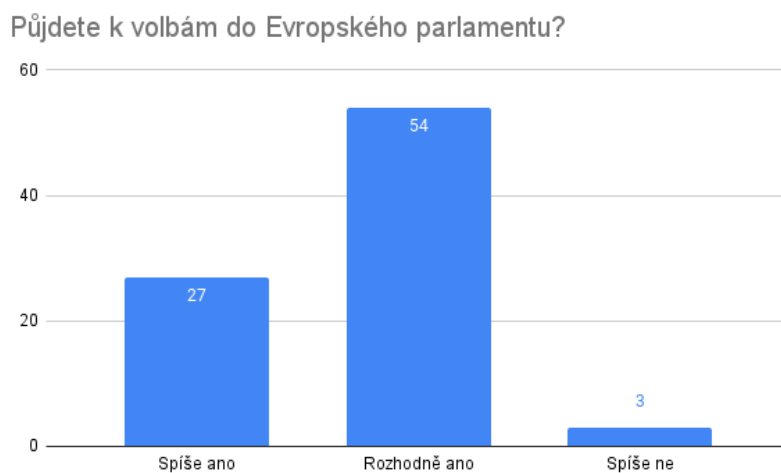

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako se naši respondenti stavěli k poskytování humanitární pomoci Ukrajině, tak se staví i k humanitární pomoci Izraeli. Dle jejich doplňujících odpovědí by se mělo pomáhat každé napadené zemi a o to víc, když daná země jako je Izrael stojí za stejnými hodnotami jako EU.

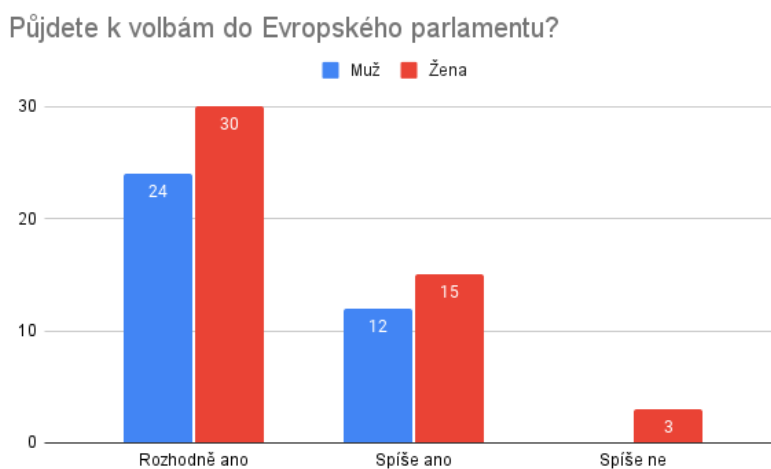
3.12. Volby do Evropského parlamentu

Graf 36: Půjdete k volbám do Evropského parlamentu?

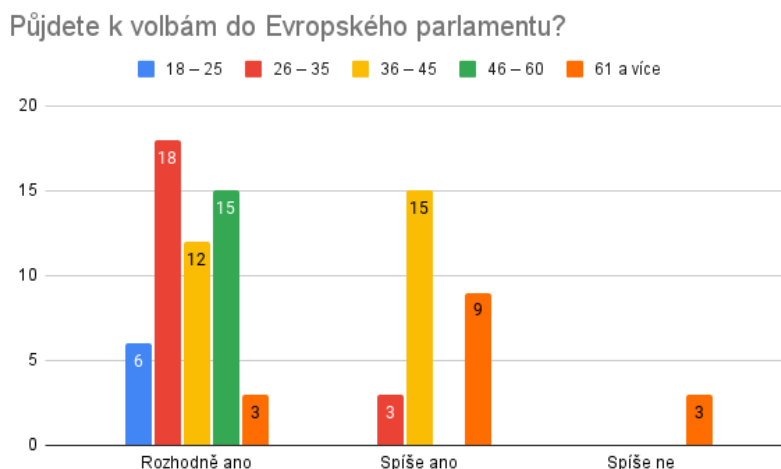
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 37: Půjdete k volbám do Evropského parlamentu? (dle pohlaví)

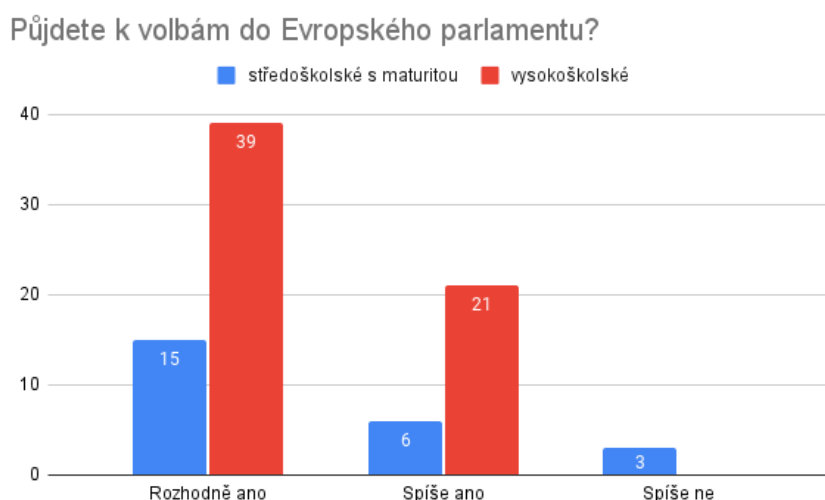
Zdroj: vlastní zpracování

Graf 38: Půjdete k volbám do Evropského parlamentu? (dle věku)

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 39: Půjdete k volbám do Evropského parlamentu? (na základě vzdělání)

Zdroj: vlastní zpracování

Začátkem června 2024 nás čekají volby do Evropského parlamentu. Tak jsme se respondentů zeptali, zda k těmto volbám plánují jít a dle jejich odpovědí se až na pár výjimek (3 respondenti) všichni k volbám chystají (27 – spíše ano, 54 – určitě ano). Dle jejich doplňujících odpovědí buď chtějí ovlivnit, kdo je bude v Evropském parlamentu zastupovat, nebo berou volby jako společenskou povinnost.

4 Závěr

V dotazníkovém šetření bylo osloveno celkem 84 náhodně vybraných respondentů s cílem zjistit názory těchto respondentů na různá témata týkající se přímo, či nepřímo Evropské unie. Respondenti byly oslovovány na veletrhu Vzdělání a řemeslo, prostřednictvím měsíčního zpravodaje EUROPE DIRECT České Budějovice, na sociálních sítích EUROPE DIRECT České Budějovice a dotazník měli možnost vyplnit také účastníci vzdělávacích kurzů v Zařízení pro vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisku služeb školám (ZVaS).

Těší nás, že většina respondentů má pozitivní vztah k Evropské unii, vnímají ji pozitivně a také si uvědomují řadu výhod, které nám členství v Evropské unii přináší. Díky tomuto dotazníkovému šetření se povedlo zjistit, že mezi nejkontroverznější témata EU patří zejména přechod na jednotnou měnu euro. Velice negativně je vnímán zákaz prodeje aut se spalovacími motory do konce roku 2035 a přechod z fosilních paliv na obnovitelné zdroje do roku 2050. Velice pozitivně je vnímána prohlubující se evropská integrace do právních systémů členských států. Velice překvapivé je zjištění, že většina respondentů je pro znovuzavedení hraničních kontrol z důvodu zamezení přílivu dalších migrantů do zemí EU. Většinou to komentovali tím, že by členské státy měly jen dělat namátkové kontroly na hranicích a tím by se dle nich zlepšil pocit bezpečí. Nedávným dosti rezonujícím tématem v mediích bylo nařízení EU o digitálních službách (DSA), které ukládá velkým online platformám důsledně a rychle zasahovat proti nenávistným projevům, se kterým naši respondenti ve většině souhlasí.

Dále jsme díky tomuto dotazníkovému šetření zjistili, že většina respondentů souhlasí s humanitární pomocí ať už pro Izrael, tak pro Ukrajinu. Podle našich respondentů by se mělo pomáhat zemím, které jsou ohroženy válkou a navíc, když jde o země, které uznávají stejné hodnoty jako Evropská unie. V poslední otázce jsme se našich respondentů ptali, zda půjdou k volbám do Evropského parlamentu, které nás čekají v červnu 2024. Většina z nich uvedla, že k volbám spíše (27 respondentů) nebo určitě (54 respondentů) dorazí.